

Сарахман О. М.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри облікових технологій та оподаткування,
Львівський національний університет імені Івана Франка
м. Львів, Україна*

Шурпенкова Р. К.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри облікових технологій та оподаткування,
Львівський національний університет імені Івана Франка
м. Львів, Україна*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-431-6-19>

ІНТЕГРАЦІЯ ESG-ФАКТОРІВ У ВНУТРІШНІЙ АУДИТ БАНКІВ

Сьогодні у наукових та фінансових колах, а також у соціальних мережах та суспільно-політичних медіа дедалі більше уваги приділяється питанням впливу на різні аспекти людського буття широкої сукупності так званих ESG-чинників, які передбачають відповідальне ставлення до довкілля (E – environment), високий рівень соціальної відповідальності (S – social) та ефективне корпоративне управління (G – governance) [1].

Інтеграція ESG-факторів у внутрішній аудит банків є сучасним викликом, з яким стикаються фінансові установи у всьому світі.

Внутрішній аудит банків повинен зосереджуватися на тому, як банк впливає на навколишнє середовище та наскільки його політика відповідає вимогам сталого розвитку. Це може включати перевірку енергоефективності будівель банку, скорочення викидів CO₂, дотримання вимог щодо утилізації відходів і відповідність стандартам щодо зеленого фінансування (наприклад, кредитування проєктів з відновлюваної енергетики або екологічної інфраструктури) [2]. Банки також мають оцінювати ризики, пов'язані зі змінами клімату, які можуть вплинути на їхніх клієнтів, активи та кредитний портфель.

Соціальні чинники у внутрішньому аудиті банків зосереджуються на питаннях прав працівників, рівності, різноманіття та інклюзії, а також на стосунках з клієнтами та громадами. Внутрішнім аудиторам доцільно оцінювати, чи дотримуються банки етичних стандартів у

роботі з працівниками та клієнтами і це включає відповідність правам людини, забезпечення чесної заробітної плати, безпечні умови праці та запобігання дискримінації. Соціальні ініціативи, такі як участь банків у соціально відповідальних проєктах, також мають стати предметом внутрішнього аудиту.

Корпоративне управління є важливим компонентом ESG-аудиту, де особлива увага має приділятися прозорості та етичності управлінських процесів у банку. Аудитори повинні перевіряти чи дотримується банк принципів прозорості та підзвітності, і чи наявні механізми боротьби з корупцією, а також аналізувати, наскільки ефективно банк управляє конфліктами інтересів, і чи дотримується принципів етики та належного корпоративного управління.

Внутрішній аудит банківських установ відіграє вирішальну роль у тому, щоб гарантувати відповідність банку стандартам ESG та допомогти керівництву ідентифікувати можливості для покращення цих стандартів.

Наприклад, внутрішні аудитори можуть перевіряти, наскільки ефективно банк інтегрує ESG-фактори в кредитну політику, розподіл активів та управління ризиками. З огляду на це, вони також можуть виявляти слабкі місця в системах управління та надавати рекомендації для вдосконалення ESG-стратегії банку. Переваги для банків від інтеграції ESG-факторів у внутрішній аудит (табл. 1).

Таблиця 1

Інтеграція факторів ESG у внутрішній аудит банків

Перевага	Короткий зміст
Зниження ризиків	ESG-фактори, особливо екологічні та репутаційні, тісно пов'язані з ризиками, що можуть загрожувати банкам. Вчасна оцінка дозволяє знизити їх вплив.
Покращення репутації	Дотримання стандартів ESG сприяє покращенню сприйняття банку клієнтами, інвесторами та регуляторами, що підвищує рівень довіри та репутацію.
Залучення інвесторів	Інвестори дедалі частіше орієнтуються на ESG-показники при інвестуванні, тому банки, що відповідають стандартам ESG, мають більше можливостей для залучення інвестицій.
Довгострокова стійкість	Інтеграція екологічних, соціальних та управлінських аспектів у стратегічне планування підвищує стійкість банків до майбутніх викликів і змін.

Важливою частиною роботи аудитора є ідентифікація та оцінка ризиків, пов'язаних з ESG. Це може включати аналіз впливу діяльності компанії на навколишнє середовище, соціальні ризики, такі як права працівників, та управлінські ризики, пов'язані з корупцією та етикою [3]. Більшість ESG-факторів (особливо екологічні та репутаційні) тісно пов'язані з потенційними ризиками, що можуть загрожувати банкам. Вчасна оцінка цих ризиків та їх інтеграція у процес управління дозволяють знизити вплив несприятливих подій.

Банки, які дотримуються стандартів ESG, мають краще сприйняття серед клієнтів, інвесторів та регуляторів і це сприяє зростанню довіри та підвищенню репутації фінансової установи.

Інвестори все частіше звертають увагу на ESG-показники при ухваленні інвестиційних рішень. Банки, які мають високий рівень відповідності ESG, можуть залучати більше інвестицій за рахунок репутаційних та соціальних переваг.

Врахування екологічних, соціальних та управлінських аспектів у стратегічному плануванні дозволить банкам бути більш стійкими до майбутніх викликів, зокрема до змін клімату, регуляторних вимог та соціальних трансформацій.

Внутрішні аудитори банків стикаються з низкою викликів у впровадженні ESG-факторів. Це включає необхідність постійного підвищення кваліфікації для розуміння нових стандартів, а також інтеграцію сучасних технологій для оцінки ESG-ризиків, таких як великі дані, штучний інтелект та аналіз даних у реальному часі. Крім того, аудиторам необхідно враховувати різноманітні локальні та міжнародні стандарти, такі як стандарти Глобальної ініціативи зі звітності (GRI) або принципи ООН щодо відповідальних інвестицій (UN PRI) [4].

Впровадження ESG-факторів у внутрішній аудит є важливим кроком для забезпечення довгострокової стійкості та успіху організації. Аудитори повинні бути готові до нових викликів та активно розвивати свої знання та навички у цій сфері. Важливо пам'ятати, що критичне мислення, співпраця та використання сучасних технологій є ключовими елементами успішного впровадження ESG-стратегії у внутрішній аудит.

Література:

1. Пшик Б.І. Деякі аспекти моніторингу ESG -активності підприємств.

2. Вплив ESG на внутрішній аудит: що мають знати аудитори? URL: <https://Academy.Tms.Ua/Uk/Blog-Uk/Vplyv-Esg-Na-Vnutrishnij-Audit-Shcho-Maiut-Znaty-Audytory/>

3. ESG – ризики у банківській сфері. URL: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/ua/pdf/2022/01/esg-risks.pdf>

4. Михайличенко О. Еволюція прозорості: як ESG дані змінюють бізнес. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/229864_evolyutsya-prozorost-yak-esg-dan-zmnyuyut-bznes